haud eſſet prudentiæ decretum, ſed inſipientis zeli ex abrupto præcipitium: caverque debet Superioris diſcretio, nequid fiat ad regimen ex abrupto.

11 Dux populi creandus Moyſes, & quæſitus meditanter ut eſſet Præſes. Ante electionem iam præclarè commendatur: etenim non quærit, ſed ad regimen quæritur. In receſſu vivebat, & à Deo quæritur in receſſu.

Dignè eligitur; qui in munus quæritur.

Illo egebat populus, ut excuteretur ſervitus, & legem acciperet, qui vivebat citra legem. Non habebat hominem: & Deus in electione demonſtrat ſeriem: quippequàm dotes & homines invenientur, ſi deſideranter, vel in deſerto quæruntur: plerunque meritorum ampliſsima claritas ſolet iacere inter beſtias. Vocatus eſt in regimen & à Domino inter ſpineta Moyſes, & cùm unde vocatus perrexiſſet, dicitur illi: *Ne appropies huc*: ſi curioſitas tanta, ut accedere velis, *Solve calceamenta de pedibus tuis.*

Exod.3. 5.

Cur igitur ubi Moyſis in regimen præſignatur exaltatio, illuc acceſſurus pede nudo? Quia ſilva ſcatebat veprium ſpinis, quibus lacerandi neceſſario pedes; & ut meritum in dignitatem clareat, neceſſe etiam quòd calceamenta ſolvat, equidem tunc apparent dotes in gloriam muneris, dum faſtigium obtinetur pretio ſanguinis. Electio ſanè glorioſa, per quàm ſimul videntur merita & munera: rutilat etenim in dignitatem electi claritas, ubi acceſſerit in gloriam per meritorum ſpinas; quippe præclara merita, laborum vulnera.

Præclara merita, laborum vulnera.

Aliter. Per ſandalias, uti fusè vidimus *Tom.* 3.*T*.5. Significatur captivitas, ſeu captiva libertas: & dum Moyſes vocatur in regiminis faſtigia, ſolvere iubetur calceamenta; quoniam minimè quia regit, reget libertate vagæ cogitationis, ſed ſubditus iugo legis: non ſui prorsùs, ſed pulſantium ſubditorum, mancipatus uti ſervus expeditioni cauſarum: equidem qui dignitatis obtinet celſitudinem, propriam debet pro ſubditis amittere libertatem.

Præſes ſervus publicus.

12 Ergo in Didaſcaliæ propoſitum. Locus erat refertus mucrone veprium; nudoque pede, ut Moyſes dirigat in regimine greſſus, à Domino ſignanter docetur modus. Qui inter vepres pedibus nudis, vulneribus planè exponitur, ni greſſus conſideretur: iubeturque Moyſes dum procedit, quòd inter ſentes calceamenta deponat; ut altè videat, quomodò in regimine procedat, quippe aliquando ſiſtendum, aliquando properandum.

Munera prudentiæ.

Si cuſpis veprium ſubditorum riget, ne appropiet: equidem dum ſpina calcatur, vulnus cruente à ſubditis plantæ infertur: nulluſque regenti præſtabilis honos, cruentari à ſubditis & in ſubditos; quoniam excuſatio turpis audaciæ profertur, eò quòd ſubditi, quia ſubditi minimè à Superiore reguntur, ſed calcantur.

Subditi non calcandi, ſed regendi.

Satius utique, ut procedat rectè ac ſine vulnere; ſubditos vepres ſtudio ſeparare, quàm pede nudo atque viribus opprimere. Quo maiori vi & violentià, ex ſpinis calcatis maiora vulnera: quandoquidem dum alia ſpina flexa cedit, ſi cedit; alia ex adverſo alterius ceſsione pungit. Non novum: ſubditi pugnaces, & conditione pungentes, frequentèr nectuntur in vulnera Superioris. Spinæ ſunt: appropiet Præſes, ſi flexibiles ſint: ſin autem, ne appropiet huc: igitur ſi obdureſcunt, priùs frangentur, quàm flectantur: patetque Præſidis improvidentia, dum configitur ſpina. Ulteriùs. Plantà nudà ſtat Moyſes ſenticoſo itinere, ut Præſidis in regimine conſtet modus procedendi; quoniam urget vulneratio, ſi inter veprium ſpinas proceſſerit ſine modo. Vadat, veniat; ſed videat, quo modo veſtigia figat: etenim ni pedetentim inter ſpinas gradiatur, compunctus à vepribus proculdubio configetur. Vernaculè: *Clavaràſe*. Senſim tractanda quæ difficilia; intractabilia, ni expediantur ſenſim: opus profectò alienum à modo prudentiæ, vepres ſubditos pertractare cuſpide.

Præſes offendit imprudenti zelo, ſi procedit ex abrupto.

In huiuſmodi articulo congruit, nec corripere gradum, nec accelerare greſſum. Nec feſtinandum, nec recedendum: lentè proceſſus fiat, ut tandem tandem ſine vulnere evadat: etenim omnimodam prudentiæ oſtendet moderationem, ſi in reſolutiones muneris proceſſerit pedetentim. Hiſpan. *Hombre de eſpera: hombre de eſtomago.* Hinc ut procedat Moyſes, deponit calceamenta; unde videat, inter ſentes qua arte collocanda veſtigia: igitur vulneratus offenſione malè audiet, ſi quicquam ex abrupto à Superiore proceſſerit.

13 Contra huiuſmodi in regimine incommoda neceſſaria eſt meditata prudentia & diligens ſtultitia. Hæc ut Superior ad ſubita ſiſtat: illa ut ad cognita ſine vulnere procedat: alias in munere ſine huiuſmodi conſilio, pro capite cucurbita pendebit è collo.

Cuncta diverſimodò, præut temporis & cõditionis occaſio.

At quomodò hìc & nunc inter diverſa, & ſæpeſæpiùs contra-

traria, tenebitur regentis prudentiæ forma? Dicit N. Patriarcha, *Regul. Sanct.* cap. 64. Ita enim præſidem alloquitur: *In ipſa autem correctione prudenter agat, ne quid nimis::. in quibus non dicimus, ut permittat nutriri vitia; ſed prudenter & cum charitate ea amputet, prout viderit cuique expedire.*

S.Bened.

Dixerat ibid. cap. 2. *Neque diſsimulet peccata delinquentium; ſed mox ut cæperint oriri, radicitùs ea, ut prævalet amputet.*

Idem.

En diverſa & contraria, & cuncta recta à prudentia: equidem quandoque præut cuique expedit, diſsimulatione cedendum; & quandoque ne vitia prævaleant, in correctionem atque correptionem properandum.

Comites prudentiæ tempus & modus.

Multa quippe diſsimulatione ſanantur: multaque etiam correptione in deterius corrumpuntur: tuncque adeſt prudentia, quæ iubet cedere, & iubet progredi: progredi, ne nutriantur vitia: cedere, ne eradicetur triticum, dum extirpantur zizania. Ipſe dicit: *Ne quid nimis.* Nulla prudentiæ regula, ſi quæ nimia. *Virtutis ubique modus* (infit Senec. 2. de *Benef.* cap. 16.) *Æquè peccat quod excedit, quàm quod deficit.*

Senec.

Præſidi ergo ex abrupto deficit diſsimulatio: deſidi verò, legum atque iuſtitiæ dilectio. Medio tutiſsimus ibit, quiſquis rationales rexerit. Floridè Claudianus de *Bell.Getic.* à v.113.

Non illis vani ratio ventoſa favoris,
Nec graviter expectata ſalus, ductorque placebat:
Non qui præcipiti traheret ſimul omnia caſu;
Sed qui maturo vel læta vel aſpera rerum — Claudian.
Conſilio momenta regens, nec triſtibus impar,
Nec pro ſucceſſu tumidus, ſpatiumque morandi,
Vincendique modum; mutatis noſſet habenis.

DIDASCALIA V.

Sub Iuſtitiæ invictæ palla, à iudice pravo vulneratur Iuſtitia.

1 ARte opus eſt, ut claris luminibus abſcondatur lux: quæriturque ſubdolè fictus fulgor, ut præterire poſsit deauratus error. Affectus depravant Iuſtitiæ rectitudinem, ſed renuunt affectuum recognoſci pravitatem. Unde offenſa ornatu iuſtitiæ culta, oculis extrinſicè grata, quia coloribus virtutis apprimè picta; iam non excuſatur, ſed defenditur:

Crimen non excuſatur, ſed defenditur.

igitur iuſtitiæ habitus ſimulat iuſtitiæ vulnus: callidèque in tribunalibus floret, quæ omninò confoſſa & confuſſa languet. *Fit* (inquit Gregor. Magn.4. in *Iob*, cap.25.) *defenſionis audacia per elationem. Culpa enim quæ terrere mentem debuit, extollit, & deijciendo elevat, ſed graviùs elevando ſupplantat*: igitur iuſtitiæ altius cognoſcitur vulnus, dum eget veſtibus.

Greg.Mag.

Stultus eſt & ſtultitia eſt cum eo: dicitur de Nabalo ruſtico, & inſenſato.

1. Reg. 25. 25.

Stultus eſt, qui iniuſtitiam Iudex facit, & etiam ſtultitia cum eo, qui iudicium pingit. Ut eſſet inſenſatus, ſat erat iuſtitiæ vulnus: additurque ſtultitia cum inſipiente; quoniam ingerit flagitia ſub velamine iuſtitiæ.

Vulnus iuſtitiæ cognoſcitur, dum iuſtitia veſtitur.

Neſcimus, cuius ſceleris ſit maxima merces.
Omnia poſſe manus: nec fas, nec vincula iuris — Lucan.
Hoc audere vetant::. Ingrato iudice virtus
Perit.

Inquit Lucanus.5. *Pharſal.* à v.286. Malum ſanè, quòd virtus pereat: peius, quòd ſub larva virtutis crimen prævaleat.

2 Corpus Signi ſcorpionis in Zodiaco (uti deſcripſimus *Ephemer.num.*4.*Iſagog. Octobr.*) quia vaſtum, ab Aſtronomis in duo diviſum, ita ut brachia, quæ dicuntur *Chelæ*, efforment *Libræ* Signum, reliqua *Scorpium.* Videris ibi dicta huic propoſito. Alia notanda pro iudicibus Scorpijs, eorumque virulentis iudicijs. Libra eſt Iuſtitiæ ſignum, Scorpio pravi iudicis elati in thronum: Iudex qui rectus intendit in iuſtitiæ leges iuxta acta litis: à pravo dirigitur cauſa iuxta voluntatis & affectionis prolubia, ſed ita deaurat proceſſus actiones, ut ſententia videatur fulminata, atque librata à iuſtitia iuxta leges; quo iuſtitia vulneratur, eo quòd eius ornatu crimen veſtitur: equidem æquitate quæſita in tribunali pro libertate innocentiæ, apparet iudicis ſcorpionis decretum; quia non iuſtitia, ſed iuſtitiæ duntaxàt in Libra rutilat ſignum.

Cur iudex iniquus per Scorpionis Signum?

Signum iuſtitiæ non eſt iuſtitia, ſed iuſtitiæ larva, quæ propudioſe videtur, dùm iniquitas velata iuſtitiæ centone plauditur: igitur quæ culta iuſtitia vir-

Sub iuſtitiæ larva maior offenſa.

go; ſi nudaretur, appareret ſcorpio. Iuſtitiæ utique officium, quod Libra collocaretur in tribunali ſcorpionis, ut cauſæ expedirentur iuxta leges, vafrumque iudicem tenerent vincula iuris, incumbentem propenſè, quod appareat eximia æquitas, quæ ſumma prorsùs iniquitas: micat ſtellata ſententia, & fulgent iuſtitiæ ſigna; ut auctoritate ficti coruſcantis iuris iuguletur innocentia: equidem iuxta veritatis lumina diſcuſſo iudicio, ſub iuſtitiæ ſplendore latet ſcorpio. Suſpecta nonnunquàm ſub ſpecie ſcorpionis eſſet ſententia; ſed idem eſt ſub alio nomine Libra: figura mutatur, ut decipiat ſpecies, reſpicientes formam iuris, prævaletque embolium, ultra legem ſtructum figurà legum: igitur modò in ſententia libraretur iuſtitia, tantùm in pondus ſcorpionis venena. Libra apparet, verùm iuſtitia non fulget: equidem iudicium ſub libræ ſpecie, & cum libra iudicium ſine pondere; quoniam in loco quo adoranda iurè iuſtitia, embolio iudicis adoratur ſtropha. Adi *Tom.* 2. *T.* 4. *D.* 3. *à n.* 10. Latet lethifer ſcorpio ſub iuſtitiæ titulo, vulnuſque patet iuſtitiæ, ſub iuſtitiæ ſpecie: ſiquidem dum denudatur artificio iudicium, non iudicium oſtenditur, ſed iudicij ſimulachrum.

1. Reg. 19. 11.

Verſ. 14.

Verſ. 13.

Verſ. 16.

Iudicis pravi embolia.

3 In trica quaſi Autolica Michol, & irà Saul, præfigitur ſcena perſecuti innocentis & maligni pravitate iudicis. Diabolici Regis David declinavit ictum, ſed non odium. *Miſit ergo ſatellites in domum David ut interficeretur.* Plerunque palàm perſecutio, ubi voti latitantis fruſtratio, & intentionis cognitio: ambit igitur in vindictam proditor vel latere intra pectus, vel intentionem manifeſtari per vulnus. *Reſponſum eſt, quod* David *ægrotaret.* Haut iudex accepit levamen, etſi deſideraret in innocente languorem; ut poſſet dicere in cauſam, quam cogitabat, quòd in virtute languebat. Michol ſciens *tulit ſtatuam, & poſuit eam ſuper lectum.* Patris, ſi ſciret, excitaſſet lætitiam, quippe iam lectulus ſtratus in cauſam. Veniâ lectoris tranſeat huiuſmodi vulgaris frigiditas: *Eſtaba yà hecha la cama.* Sed quid? *Cùm veniſſent nuncij, inventum eſt ſimulachrum ſuper lectum.* Quæ in Davidem non cogitata! Æquitas vocabatur Regis violentia. Inveniebantur ſubditi ſervi, miniſtri iniquitatis, qui delirium plauderent præſcripta legis. Repentè in mortem iniquo iudice, innocentiæ hoſte, confecta atque ficta cauſa, ſed auctoritate poteſtatis conficta; uti idem eſſet velle, ac licitè poſſe. *Quomodò iſtam quæſtionem* (inquit Marc. Senec, *Controv.* 13.) *in æquitatis tractationem putas cadere; cùm quid liceat quæratur, non quid oporteat?* Oportebat iudicem, etſi non liceret, quòd innocens caderet, in cuius cauſam (quanvis miniſtrorum invitabat promptitudo) pravus iudex optato fruſtratur voto: equidem innocens liber invictus evaſit, malignitatem eluſit, cauſæ irriſit; quoniam ſtropha denudatà in iudicium, à miniſtris duntaxàt inventum eſt ſimulachrum. Expreſsit artificium uxoris, quicquid gerebatur in pectore patris, iniqui iudicis, ut ſub perſona iuſtitiæ, cautè inſidiaretur innocentiæ: quandoquidem in tota ſtructa emboliſmicè cauſa, ſtropha in ſcenam, atque in embolium ſtropha.

Senec.

4 Cauſa innuitur ab Euripide in *Phœniſſ.* à v. 472. accinente.

Cauſa veritatis ſimplex eſt,
Et non habet opus multis hinc inde interpretationibus:
Res enim ipſa pro ſe dicit. Mala verò cauſa
Languens in ſeſe, habet opus accuratis pharmacis.

Euripid.

Eius ita infirma cauſa, ut egeat ſtropharum medicina.

Sine his haud videretur languens innocentia; ſed adduntur accuratè quia languet cauſa, cadetque proculdubiò fulta technis, ni reſarciatur interpoli larva parnoſi centonicè iuris, quod meritò ridetur ut ſpectrum tribunalis, quo iuris ſedet auctorata ſpecies: etenim ſcrutatà ſententià prolatà in vulnera, iudicis malignitatis tantùm patet cataplaſma. Claruit iudicij ludibrium, titulo iuſtitiæ embolium; quin accuratis pharmacis, latere poſſet iudicantis vulnus cordis. Iudex ita & barbà & togà fallaci, cæterùm auctoratà iudicaturà, ſignatus olim in pino, qua etiam fraus: equidem modò introducatur pro expeditione lis; quiſquis reſpexerit iudicem, inveniet ſeriò purpuratam fraudem. *Hæc enim arbos* (infit Chartarius in *Imagine Fortun.* fol. 314.) *ſi altitudinem, rectitudinem, viroremque ſpectes, aſpectu eſt iucundiſsima: ſed ſiquis ſub eius umbra dormiat, non parvum valetudinis damnum ſuſcipit; eique ſi appropinquet, cadentibus ex alto fructibus, ſi fortè feriatur, ſæpe interficitur, aut certè magnoperè læditur.* Hic fructus iudicis, latente embolio circumventionis: nemo accedere poteſt ſine periculo capitis. Si interficere nequit, ſaltem capita frangit, occulta vafritie, atque panurgià inſidiante, ut magis alliciat, & accedentem ſpecie pulchrà ſubvertat: igitur erigitur in accedentis perniciem ac necem, oſtentans in dolum extrinſecam rectitudinem. Succidenda huiuſmodi arbos: aptiùs iacet, quàm ſtetit: ſiquidem iuſtitiæ omnimodò deturpatio, quæ iuſtitiæ videtur in exitium rectitudo.

Fraus iudicij per pinum.

Chartar.

ri-

Dan. 4. 11.

Cap. 15. 19

Iudex perverſus ius ſumit à corde non à lege.

5 Nabuchus ſeſe vidit in arbore procera & excelſa, & etiam audivit de cœlo clamantem vigilem: *Succidite arborem.* Cur igitur Nabuchus, qui adinſtar arboris electiſsimæ exponitur, ita abiectè proſternetur? Iudex peſsimus & improbus eſt in loco ſuo, dum deijcitur è iudicij loco: equidem ſatiùs ignominioſè proſtratus, quam indigniſsimè erectus. Intendite in officia & clarebit vel cæcutientibus cauſa. *Quos volebat, interficiebat: & quos volebat, percutiebat: & quos volebat, exaltabat, & quos volebat humiliabat.* Ius ſumebat ex corde, non ex lege. Voluntas decreta cæcè dictabat, igitur ſontes & inſontes apud illum quos & quomodò volebat, ſumptà cauſa ex actis pectoris, haudquaquàm ex cauſæ conſonis actis: & quoties non à ratione ſententia, à voluntate iugulatur iuſtitia. Hieroglyphicum in ſtatua iuſtitiæ præ ſe fer vivide prolubia tyranni. *In Ægypto* (inquit Diodor. Sicul. *lib.* 1. *cap.* 61.) *ubi Veritatis portæ erant, Iuſtitiæ ſtatuam exſtitiſſe, quæ capite careret.* Iuſtitia? Utique: & in templo Veritatis? Etiam. Quid mirum quòd capite careret, quam in tribunali iudex per ſententiam decollavit? Electus in patrocinium, fuit acerbum ipſi Iuſtitiæ cordolium. Videbatur in tribunali & culta & obſervata, iuxta leges fulminatà ſeveritate ſententià; ſed color falſus, quippe vaferrimum in iudice pectus; quandoquidem ſecto capite, in templo Veritatis apparuit iuſtitiæ vulnus. Non aliter Nabuchus uti arbor inſignis pro iudicio Gentium in faſtigium tribunalis. Lex præſcribit, quòd inſons liber evadat; verùm ſi placitum illi, vel inſontem percutiebat, interficiebatque ad lubitum, quippe volitum. Longè cor à lege, & voluntas à ratione. Adinſtar Barbarorum, ut ait Solin. *cap.* 25. *Fas ac nefas eodem animo ducebat*: equidem quos volebat, humiliabat; & etiam exaltabat, quos volebat: unde meritò arbor detruncatur, iudexque impulſus à tribunali quaſi beſtia dicitur: ne ſub titulo iuſtitiæ iuſtitia vulneraretur.

Diod. Sicul. *Iuſtitia cũ Veritate.*

Solin. *Iudex pravus detruncetur.*

6 Si iudices imagines Dei potiſsimè in veritatis iudicio, deformis omninò in pravo iudice imago. *Opera manuum eius veritas & iudicium* (de Deo dicitur) *fidelia omnia mandata eius, facta in veritate & æquitate.* Si aliter iudicis ſententia, ſuntque fidelia in veritate mandata; quæ contra veritatem erunt omninò perfidia, & detorſio legum in prolatione iudicij; quippe iudicium nullum ſine veritate. Mandata prorsùm iuſta ſi in veritate & æquitate mandata: aliàs purum putum concilium vanitatis falſi auctoramine iuris: igitur collato inconcuſſæ veritatis tenore ſententiæ; quæ effulgurabat æquitas, enormis claret iniquitas; cenſebatur quippe iudicium iuxta amuſsim æquitatis, quòd fulminatum iuxta deſideria cordis. In portis veritatis, integræ videtur Iuſtitiæ effigies; quæ quidem ſemper læſa, modò non integra, indicans præiudicium iudicis, ex affectione depravati cordis tendentis in volita, haud in mandata fidelia: equidem cùm iuſtitia detruncetur, ſi à veritate ſeiungitur; ex iuſtitiæ iugulatæ impacto crudeli vulnere, eſt iudicium ſine capite. Liqueat ergo prætextu Iuſtitiæ ſcorpio. Unde igitur tot abſurda, niſi ex iuſtitia fucata? Ambitio pungit, pòſtque uti ſcorpij virus impellit, ut quæratur artificium; igitur libræ ſpecimine duplex ſcorpio habet emolumentum, binam in dominio ſedem, & duplex culmen. Sedet quidem arte in ſolio ſpecioſiſsimo titulo, & tendit tunc in alia meditatum embolium; ne tranſeat in aliud Signum, videns proximè pravitatis Sagittarium. Fervet opus quia fervet malitià pectus, facitque citò, quòd deletur ſero: quandoquidem iam irrevocabile damnum, ſcorpij iudicis dum cognoſcitur venenum.

Pſ. 110. 7. 1.

Sine veritate iudicium nullum.

Iuſtitia ſi non integra, læſa.

7 Sciebat profectò Herodes Ioannem eſſe virum iuſtum & ſanctum; ſed placuit & iuſti & ſancti exterminium. Ex levitate mulierculæ in prava vota occaſio opportuna nacta. Nihil ſtabit in mundo rectum iuxta fœminæ & impudicæ prolubium. Ita factum. *Moralis igitur inſinuatur locus*: dicam cum Auguſtin. tract. 119. in *Ioann.* Pende. *Cùm introiſſet ſtatim cum feſtinatione ad Regem, petivit dicens: Volo ut protinùs des mihi in diſco caput Ioannis Baptiſtæ.* Conceſſum illicò prorsùm, & à Rege cognoſcente iudicium pravum; ſed ſtructo do-

Auguſtin.

Matc. 6. 25.

lo-

lo, ne vel Rex poſſet revocare iudicium: igitur dum appareret facinus, revocationi facti non erat locus: dareturque tanti flagitij excuſatio, quia decretum ex abrupto. Pendenda cuncta. *Statim, cum feſtinatione, protinùs.* Quorsùm inſtantia tanta? Ut decollaretur innocentia: igitur nullus iudex tantum flagitium faceret, ni citò fieret. *Protinùs, ſtatim* & *cum feſtinatione* faciendum, ut fiat, & innocentia iugulata cadat: ſiquidem ni eveſtigiò & properatò, decretum impium revocabit pœnitudo. Idem tenor iudicum in cauſa Naboth, ut conſtaret quantæ auctoritatis Rex. Antequàm exponeretur cauſa, iam erat lata ſententia. *Summittite duos viros, filios Belial contra eum, & falſum teſtimonium dicant, Benedixit Deum & Regem, & educite eum, & lapidate, ſicque moriatur. Literarum hæc erat ſententia*: iudiceſque ex his confecerunt cauſas, quæ ſcripta atque mandata per literas, quaſi iudex ſuperior excuteret à ſe crimen, executioni commiſſum per miniſtrum inferiorem. Iuſtitiæ ornatu fucanda iniquitas, ne micet iubentis pravitas; ſed cauſa efficta ſortiatur effectum, quanvis per filios diaboli concinnetur teſtimonium: igitur modò lapidetur innocens, quid poſt mortem ſi cognitæ iniquitates? Videbunt flentes mortuum mortuum, ſed factum factum confœderatione iudicum.

Iuſtitia præpropera, ſumma iudicis malitia.

3. Reg. 21. 10.

Confœderatio iudicum, iudicium perverſum.

8 Haud aliter methodus in cauſa Uriæ: *Ponite Uriam ex adverſu belli, & derelinquite eum, ut percuſſus intereat.* Inſidiæ arte in innocentem & offenſum ſtruendæ: equidem ab amicis & fautis derelictus, dedecori dabitur, ſi fugerit: at ſi reſtiterit, pluvia iaculorum cadet. Quid non factum huius furfuris ad occiſionem N. Redemptoris? Comprehenditur venditus, accuſatur innoxius, admittuntur teſtes, quos curruperant hoſtes, ſuſpenditur, in crucem tollitur, moritur: at quid ex tanta acceleratione? *Quod ſcripſi ſcripſi*: dicit iudex. Fiat modò iniuria, & ad cauſam poſtinde quæretur cauſa. Nunquàm defenditur, quod ſemel amittitur. Deaurabitur tempore, quod turpe præſenti imagine. Quis cogitabit ita iudicio fœda, ultra legem nullà causà? *Quod ſcripſi ſcripſi.* Si malum, exitum quod dederit fortuna, ſequemur. Semel lata ſententia irrevocabilis, & finiuntur acta litis: igitur ſemper perſtabit lata ſententia, ſi quæ facta in ius irrevocabilia. Struendus ita per decreta dolus, ut poſſit videri denuò cauſa, ſed non reus: igitur poſt tempus & tempus iudicium (adinſtar anguillæ lubricum) labetur prætermiſſum, magis ſi preſſum. Modò morte innocentis deſinat cauſa; poſtmodùm technis & technis illuſtrabitur vecordia. Gentiliter noſtrates: *El muerto muerto, que no faltarà deſpues con deſtreza modo, para poder dorar el deſatino.* Huc pervenit maligni ſolicitudo. *Stultus eſt, & ſtultitia cum eo.* Dicit Seneca, 4. de *Beneſ.* cap. 28. *Hæc ſuperbæ ſtultitiæ perſeverantia eſt: Quod ſemel dixi, qualecunque eſt, fixum ratumque ſit.* Ne cognoſcatur error, introducendus eſt furor, & citò intenta pœna, Argolicà induſtrià: igitur cùm obſit adverſa ratio, & iudicium fiat litis ſine iudicio; ſi mediat vel brevis hora, furoris acta reſcindet vera iuſtitia: denudavit quippe embolium, & larva iuris calumniæ apparebit ſimulachrum.

2. Reg. 11. 15.

Artes & ratiocinia impiorum.

Ioann. 19.

1. Reg. 25 25.

Senec.

9 Plerunque fovent in pectore huiuſmodi aſpidem, qui nollent Præſides alium illis dotibus ſuperiorem; capitaque florum amputant, ut lolia cum labruſcis emineant: etenim ita vel in cacumine nani, ita commendatione vacui, ita obeſsi cerebri, ita inepti & ita indigni; ut ſe cognoſcant indignos, dum obviat honos. Quid facient aliena lumina, ſi notat cæca philautia? Silentio dicunt, & inepti ſilentium loquax cognoſcunt; quod graviter pungit, & in ultionem promptiſsimam bilem movet: ſiquidem protinùs ineptus in alijs plectit ut crimen, & propriam & aliorum cognitionem. Alios arguit improbitas, ſuſpicantes ab alijs tacitò argui; maximè increpatione innocentiæ, expellendæ profectò dolo calumniæ. Formatur cauſa à vindicta, iuſtitiæ pallà: quoniam cuncti venerantur extimam veſtem, quin poſsint videre dirigentem intentionem: corde æſtuante pro zelo flammà ignis, longiſsimè à zelo legis. Iam quaſi ſtatus rationis, uti in cauſa Chriſti ratio ſtatus proponitur: Expedit, quod moriatur. Haud cauſa ſubeſt, ſed expedit. Ferale omninò quod moriatur Urias, & floreat perfida improbitas. Quid faciendum? Tractus eſt angiportus: haud aliò exitus. Decretum potentiæ eſt furor; ſed primum, quod Regis non cadat honor. Acta ſunt ornanda ægregiæ virtutis umbrà. Si cauſa Naboth, ieiunio: ſi cauſa Præcurſoris, iuramento. Durante ſtrophà perficitur cauſa, infertur pœna, corrumpitur fama, & actutùm; ne ſuſpendatur ſup-

Invidia & furor indignorum in honore.

Ioan. 11. 50

2. Reg. 11. 16.

3. Reg. 21. 9
Marc. 6. 26.

plicium, deficiatque poteſtas, priuſquàm conſummetur iniquitas, larvata Autolicè clementis iuſtitiæ fuco, in ferali animo barbaro: equidem dum tollitur cauſæ prætextatæ colorata figura, irrevocabilis ultio claret videtur in cauſa. Protunc gaudent, verùm mox de triumpho dolent: igitur quæ præparata in lapſum ſunt diſpoſita in aſcenſum.

Quomodò concipitur, & deaurantur illorum dolus?

Solin.

10 *Blemmæ* (inquit Solinus, *cap.* 34.) *trunci naſcuntur ea parte qua caput eſt: os tamen & oculos habent in pectore.* Idem Plin. *lib.* 5. cap. 8. vocatque *Blemmyas.* Si emblema conficiendum pravitatis iudicum, haud aliud ſignum aptius in ſpeculum morum. Os inſtrumentum in expreſsionem rationis verba dictantis, cuius thronus in capite: & adinſtar Blemmyarum habent os iudices improbi in pectore; quippe neutiquàm decreta iuxta mentis tenorem, ſed iuxta depravatam in pectore voluntatem. Iuncta tenent os & oculos, in pravos execrandos intuitus: equidem etſi aliter iuxta rationem rectum, iuxta leges iuſtum; nec loquuntur, nec iuſtum, æquumque cernunt, niſi præut pectori illorum quælibet inſunt. Ut conſtet, hominem habere cerebrum, caput habere debet diſcretionis ſolium: pectus enim datur in affectionis uſum, non in iudicium, quo caret affectio: unde ſine capite, cùm fugiat ratio, in his quæ ita cæcè iudicantur, iudices trunci videntur: igitur magis cæcum ſine cerebro pectus, dum habet oculos. Oculus ſymbolum exponitur iuſtitiæ, quia ſedet in facie. Eſt emblema iniuſtitiæ, dum eſt in pectore. Vide Diodor. Sicul. d. & Pier. Valer. *lib.* 33. *cap.* 1. At quare ex mutatione ſitus, oculus rectus, vel oculus pravus? Dicam. Oculus in facie, ut iudicium fiat rectè, veſpertilionem ſignat veſpertilionem, lyncem lyncem, ſimiam ſimiam, aquilam aquilam, quadrupedem quadrupedem, hominem hominem. At ſi oculus in pectore, in iuſtitiam iudices apparent trunci: igitur cùm fiat nequaquam iuxta cerebrum (quo carent) iudicium, ſed iuxta affectionis obtutum (& quia trunci ſunt, & quia affectus cæcus eſt) veſpertilionem arbitrantur lyncem, ſimiam aquilam, ſtruthionem hominem inſignem, cuculum hominem: huncque inſtrumentis atque dotibus præclarum, ludicrum cercopithecum. Hi ſæpe parvi in magnis, atque maximi in exiguis, à quibus per ludicra quæritur fama; in ridentibus culicem excolantibus: plaudentium vel camelum deglutientibus: ſiquidem licita vel illicita præut flat ventus vacua tempora. Nec Hercules reſiſtet, dum iſtiuſmodi fatuus propter inania ſuccenſet: equidem premens ſtolidè ubera arctat, quouſque ſanguinem eliciat.

Blemmyarum figura, iudicũ emblema.

Sæpe philauti.

Oculus iuſtitiæ & iniuſtitię emblema.

Quàm vacuo cerebro in honore, amatores ſui!

11 In huiuſmodi inſolentem auctoritate fervorem, invehitur SS. Patriarcha Benedictus, *Regul.S.* cap. 64. dicens: *Ne quid nimis: ne dum nimis cupit eradere æruginem, frangatur vas.* Si oculi, & os in pectoris ſitu, ad ſtatuas (quantum auguror) dirigitur ſermo: quandoquidem nihil placet his oculis, ni totum nimis. Ubi non ærugo, intenditur tantùm fractio, pravitate pectoris, & nequàm oculis: igitur munda corda urgeri & urgeri ſine ærugine; haudquaquàm eſt, ut mundentur, ſed ut frangantur, pravo oculorum intuitu, atque maligno propoſito: demonſtrat enim, quæ non habetur, æruginem, ut poſsit ſiccine demonſtrare fractionem. *Certatim uſque in publica damna privatim inſanit*: inſit Senec. rhetor. *Controv.* 13. igitur præ oculis & pro oculis, nonnunquàm habet affectionem pectoris (philautia blandiente, atque in plauſum cogitata nimietate, elatis in riſum ludicris, omiſſis in fletum ſerijs, ut celebretur magnus, qui omninò truncus) cuius os in pectore, & ibidem oculi quaſi in ſincipite; quandoquidem in cunctis delirat in publicam ruinam; promens privatam inſaniam. *Malus eſt oculus nequam*: etenim ſi per oculum iuſtitia, & per pectus affectio præceps ut cæca; oculi in pectore exterminium Reipublicæ: cunctis namque exitiale, iudicium non proferri iuxta examina mentis, ſed conſilia corruptiſsimæ affectionis. Ubi affectus regit, oculus rationis nihil videt.

S.Bened.

Malignitas illorum.

Senec.

Delirant cæci & aberrant.

Eccli. 31. 14

Boet.

Nubibus atris, condita nullam
Fundere poſſunt ſidera lumen.
Nubila mens eſt, vinctaque frenis;
Hæc ubi regnant.

Accinit Boëtius, 1. de *Conſolat. Philoſoph.* Metr. 7. & Bernard. de *Conſcient.* cap. n. 7. quia pœnà non coërcetur huiuſmodi nimietatis & affectionum audacia; *Tranquillitatem* (ait) *nutrit impunitas, ſecuritatis & negligentiæ mater, noverca virtutum, Religionis virus, tinea ſanctitatis*: equidem à quo pro iuſtitia educitur gladius, cunctis affectionibus debet procedere nudus.

Bernard.

12 Ut ſederent, quos elegit Apoſto-

ſtolos orbem indicantes, in throno iuxta rationis iudicium; qui conſtituit, iam iam moriturus, docuit modum. Iam enim electio facta: *Sed nunc, qui non habet, vendat tunicam & emat gladium:* infit: Nunc eſt neceſſarius gladius, quippe cor inflammare debet in iudicium legis zelus: at ſine tunica, ubi gladius educitur zeli flammà. Quid? Iudex num indutus habitum, nequit ſtringere gladium in iudicium? Nequit iure, quippe evaginabit ſine conſideratione, errori præcipiti expoſitus, quippe ad iudicium non nudus. Gladius & tunica (uti dixi *Tautolog.* 4. *D.* 4. *n.* 6.) ſunt metaphorica. Per gladium iudicum indicatur ſententia: per tunicam color ſpecioſus, quo humani veſtiuntur affectus: tuncque erunt iuſtitiæ, ubi ſententia abſque ullo colore: tunicaque eſt proijcienda iudice aſcendente in tribunal; ut æquitatis tunc effulgueret exemplar: igitur omnem debet excutere in iudicium affectum, ut poſsit iurè pro veritate & iuſtitia palàm educere gladium. Pende. Pridem aſſeclis Aſſertor N. duas tunicas vetuit. *Neque duas tunicas*: igitur in ſententijs haud rectus, qui colores curat occultare coloribus, quibus prava ſententia, & pectoris involucra. Modò etiam unicam reſpuit, dum iudex gladium aſſumit: *Nunc qui non habet, vendat tunicam, & emat gladium.* Duabus tunicis, difficilis tenor legis: tunicà tantum reſpectu prioris ſtatus, iudex eſſet nudus affectu, veruntamen non omnimodò: unicaque etiam à Salvatore prohibetur, quùm diſcipulis orbis iudicium committitur; igitur ut à iudice iudicio educatur gladius, eſſe debet omninò nudus affectibus.

Luc. 22. 36.

Sine ullo (niſi iuſtitiæ) affectu, debet eſſe iudex in iudicio.

Matth. 10. 10.

13 Sumit igitur indiſcretè & ſine iure gladium in ſententiam, qui gladium habet & tunicam: tunicamque non reſpuit, qui in pectore oculos habet. Habet oculos ſed ſine lumine, quippe quàm habet in pectore: & ut poſsit in iudicium accipere lumen; à pectore neceſſarium, quòd excutiat affectionem. In cæco à Chriſto illuminato pateſcit in lumen quantum obſtet affectio. *Proiecto veſtimento ſuo exiliens venit.* A Chriſto utique cæcus illuminatur, verùm in viſionem diligentiùs diſponitur. Habebat oculos, ſed non uſus: habebat oculos, ſed ſine luce, ſine ulla in lumen luminum ſenſatione: igitur ex iudicio quo ſine ſenſu rationis oculus, iudex apparebit inſenſatus. Cæcus cæcum ſe cognovit; & nudus acceſsit, ut videret. Claret iudicum aörasia & medicina, ut iurè gladio utantur in ſententia, non ſolùm veſtimentis proiectis, ſed veſtimento, pectore penitùs nudo: igitur iudex non habet ad iudicium indicium; ne proijciat è corde affectionum veſtimentum. Hinc affectus dicuntur paſsiones, ut ſaltem propter dolorem expellantur à regione pectoris: igitur his rationis obicibus, excitatis voluptatibus, potiùs corda torquentur, quàm afficiuntur. Quod ruditatis in paſsione ſacra, eſt commendatio iudicum in paſsione affectuoſa. Illicò ut propoſuit Chriſtus, Apoſtolorum hebetatus eſt ſenſus. *Ipſi nihil horum intellexerunt: & erat verbum iſtud abſconditum ab eis & non intelligebant quæ dicebantur.* Futuri qui iudices pavent ad vocem paſsionis: tunc enim plus intelligit ratio, ubi ſine affectionum intellectu. *Paſsiones peccatorum*: vocat Paulus. Sine peccatis, raro cordi ingeruntur affectionum paſsiones: dicunturque paſsiones peccatorum, ut ex affectu conſtet iudicum præiudicium: equidem non ſolùm peccatum, ſed ſumma in iudicio audacia; titulo iuſtitiæ defendere clara crimina. Quia occultus affectus non ideo obducitur color, nec ſplendeſcit error. Proijciantur igitur cuncta affectionum veſtimenta, ut

Marc. 10. 50

Ut ad iudicium iudicium habeat.

Affectiones cruciant, dũ lactant.

Luc. 18. 34.

Rom. 7. 5.

Sit ſine labe toga. Ovid.

DIDASCALIA VI.

Hæreticorum ſapientia, ventoſiſsima ſtultitia.

1 STulti namque facti ſunt à ſcientia, in quam propenſa ignorantia; igitur dicentes ſe eſſe ſapientes, ſtulti facti ſunt; quippe in errores & errores dedunt gaudibundi cor: ſemper quidem diſcunt, ſed nunquàm ad ſcientiam veritatis perveniunt; qui nolunt ſcire errorum ſcientiam eſſe ſapientibus puram putam ſtultitiam: recipientes ſanè in ſemetipſis ſui pretium ac mercedem erroris; quippe plus lucidis tenebris ſtulteſcunt, quò in veritatem magis illuminantur, ponentes tenebras lucem & lucem tenebras: pompoſitate eximià vitis frondoſa & opaca, pro fructu ferens tantùm & folia & folia.

Ierem. 10. 14.
Rom. 1. 22.
2. Tim. 3. 7.

Hæretici quàm ſtulti.

SI

Si quæ dicta Sophon ventoſo pectore fumant;
Non niſi ventoſo corda tumore gravant. Caſtrod.

Taxat Marc. Senec. Præfat. in 1. lib. *Controv.* appoſitè: *Quid ergo? Unde hæc fama? Nihil* (infit) *eſt iniquius his, qui nuſquàm putant eſſe ſubtilitatem, niſi ubi nihil eſt præter ſubtilitatem. Hoc fundamentum tot & tantis ſuperſtructis molibus obruebatur: & neſcio, an maximum vitium ſubtilitatis ſit, nimis ſe extendere. Magis nocent inſidiæ quæ latent:* Fortiùs hoccine fundamentum arietat filius, *Epiſt.* 49. *Hi agere ſeipſos aliquid exiſtimant. Quid te torques* (ſubdit) *& maceras in ea quæſtione; quam ſubtilius eſt, contempſiſſe, quàm ſolvere?* Minùs ſtulteſcerent, ſi ſtultos ſemetipſos ſcirent. *Stultus eſt, & ſtultitia eſt cum eo*; dicitur de Nabalo. Idem aptiſsimè de hæreticis ſtultis ſtultiſsimis, quippè ſtultitia cum eis. Stulti duntaxàt eſſent ſi haberent errorem: ſed ſtultitia etiam inhæret illis, & cum inflatione pectoris, crepantibus buccis; quippe erroris ſtultitiam, inclytam plaudunt pravitate ſapientiam.

Marc. Senec.

Non eſt ſubtilitas, ubi ſubtilitas tantùm. Senec.

1. Reg. 25. 25.

2 *Erat lux vera* dicitur de Sapientia incarnata, quæ de cœlo deſcendit, ut homines erudiret. Lux eſt doctrina; & lux vera, vera ſcientia (de quo latè *Tautolog.* 11. *à n.* 25.) non apocrypha. Quo intuitu additur vera, ſi falſa non eſt doctrina? Ut ſignentur literæ hæreticorum in tenebris lucentium, quorum lux comprehenſa à tenebris, atque caligine erroris: Chriſtique doctrina dicitur vera in hominum illuminationem; quoniam quæ inducunt in errorum caliginem doctrinà falsà, ſunt literæ duntaxàt lucentes ex apparentia. Lucere cæcis videntur, ſed obſcuriores quo lucent, & cæci obcæcatè vident. Unde quia illuminat Chriſti doctrina, dicitur vera; quippe hæreticorum falſa, quantumvis prolata faſtu, quaſi illi in lucem deſcendiſſent è cœlo. *Non enim abſcondunt imperitiam ſuam, ſed pro ſumma peritia proferunt in lucem* (ait Auguſtin. lib. 2. *Evang. qq.* cap. 40.) *& iactantià ſermonis oſtentant.* Addit etiam in *Ioan.* tract. 45. *Innumerabiles enim ſunt, qui ſe videntes non ſolùm iactant; ſed à Chriſto illuminatos* (haud aliter Novatores) *videri volunt. Sunt autem hæretici*: equidem totum ad pretium titivilitium, quicquid iactant glotorantes uti pretioſum.

Ioan. 1. 9.

Literæ illorum apparentes.

Auguſtin.

3 Aptè cadit quod dicit Iobus de vera ſapientia: *Non adæquabitur ei aurum vel vitrum*, de quo egi aliò *Tom.* 2. *T.* 3. *D.* 8. *à n.* 15. Quorsùm res ita diſſonæ conferuntur unà veræ ſapientiæ, tanquàm diſsimiles & inæquabiles; quùm longè ſint inter ſe à reſpectu æſtimationis? Repellatur ergo vitrum: verùm aurum? Sapientiæ ſane exponitur ſignum; *Quaſi vas auri ſolidum.* Eccli. 50. 10. Quare igitur ſi ſignum in auro, in auro ſapientiæ non ineſt ſimilitudo? Haud expellitur à comparatione aurum, ſed duntaxàt aurum tanquàm vitrum. Hìc expanditur in lucem vera ſapientia cum doctrina heterodoxa: equidem cùm ubi doctrinæ falſitas, à phantaſia iactabunda & pravitate pectoris detur pretioſitas; ſimul in perfidis datur aurum & vitrum, quia quod duntaxat vitrum exponitur tanquàm aurum. Aurum ſoliditatis eſt emblema: vitrum lucis apparentis nota: & ubi doctrinæ veræ in veritatis lucem oſtenditur pretium, in doctrina erroris lucet vitrum tanquàm aurum; quin ſit aurum, ſed deſpicabile vitrum: equidem in lydio lapide veritatis doctrinà tactà, ut æſtimentur vel proterantur momenta (Vernaculè: *Quilates*) exploratur profectò, multum habere apparentis ſplendoris, ſed nihil ſoliditatis.

Iob. 28. 17.

Exponunt tanquam aurum pellucens vitrum

4 Hagiographa, catholica vera doctrina eſt coticula Heraclia, qua auri aut vitri literarum micant momenta. Ibi videtur aurum aurum, vitrum vitrum. Quanvis mutetur color, pateſcit error: igitur fulgentes hæreticorum literæ adinſtar auri, tanquàm vitrum attactum nullius momenti.

Furioſus erit, quem cepit vitrea fama. Horat.

Canit Horatius, 2. *Satyr.* 3. v. 222. Doctrinam hæretici extollunt, & uti ſplendentem plaudunt, quaſi exquiſita & ſingularia docentem, in mentium raram, pretioſam illuminationem, ut fugant è ſomno inſipientiæ quiqui ſtudent veritati, pervia in ſcientias novà portà: verùm furioſi, quos cepit vitrea fama; quippequàm quam cogitabant avidi pretioſum aurum, fulgens tamen, verùm vitrum. Dicit idem 1. *Carm.* Od. 18. v. 14.

Nullius momenti, nec ſoliditatis.

——Cæcus amor ſui:
Et tollens vacuum plus nimio gloria verticem,
Arcanique fides prodiga, perlucidior vitro. Idem.

Quæ non effutiunt tanquàm profunda, & illuduſque incognita? Quæ ſint dicit pervicacia, & indicat adiatrephia. Omnia

nia ſuperiora conſpiciunt, ſed omnia uti inferiora deſpiciunt, nil dicentes ſine amaritudinis felle; quoniam ſine virtute impudentiæ, quæ dictant carent virtute. Cæcus dominatur amor, & præcipitatur furor, plus nimio præ gloria vana, in laudem tollentibus vacuum verticem. Siccine docendi methodus: ſed qualis modus? In quolibet nutu oſtenditur animus. Dicta immodicè, ſed immodica quàm autenticè! quàm ſtomachice, quàm iactabundè, quàm turgide, quàm inflatè! Ex viſcerum arrogantia confecta eſt proſopopœia, ut fulgeat vitro lucidior, error & error; apud ſe pretioſior auro: at nullum datur pretium, etſi ab illis extollatur ut pretioſum: igitur ubi cogitabantur cunctarum diſciplinarum conditæ gazæ, pro auro ac lapillis inventa fragmina vitri. Hinc debilitas, quæ ſolida illis videtur pretioſitas, datis in reprobum ſenſum, atque intellectus captiverium voluntarium; quorum argumenta haudquaquàm à veritate fidei formidantur, quia tanquàm vas figuli uti vitrum confringuntur.

Cōditio arrogantia & inſolentia.

5 Sunt illorum dogmata poma Sodomæ (de quibus latè agemus *Tautolog. ſeq. n.67.*) viſu quidem ignaris peregrinis ſpecioſa, extimà cute pulcherrima; cæterùm non in eſum, quippe vel digito tacta in favillaceam graveolentem fuliginem fatiſcunt, atraque & inania in pulverem cineritium evaneſcunt. Quare Tertulian. in Carm. de *Sodom.* verſ.127. accinit:

Doctrina Sodomę poma.

——*Nuſquàm illorum impia lucent:*
——*Hinc atro horrore favillæ.* Tertulian.

Trahit ſeducens corda illorum perfidus error, quippequàm tantùm æſtimatur color. Procede cautè: nimiùm ne crede colori: equidem ſi lucent impia, ſi apparent pulchra; duntaxàt in apparentia. Similes Vanello (Vulgò *Tontillo*) avi pulcherrimæ ſed ſtolidæ demonſtrantur hæretici. Adi Picinell. lib. 4. *Mund. Symbol.* n.636. Unde Gregor. Magn. 31. *Moral.* cap.1. inſit: *Pulchra & fatua. Hæreticam namque doctrinam nitore vidit eloquij reſplendere, nec tamen ſapientiæ apto intellectu congruere. Ideo ait*: Pulchra & fatua: *ideſt, pulchra & circunflexa locutio in ſenſibus mentis ſtultæ, cui ex eloquio aurum pendet, ſed tamen ex terrenæ intentionis pondere, more Suis ad ſuperiora non reſpicit.* Pulchra & fatua: *Ideſt doctrina hæretica: pulchra per verbum, fatua per intellectum.* Nec mirum: quicquid ab heterodoxis cogitatur & exponitur in oſtentationem diviciarum, nil aliud niſi tempeſtas atque procella ventorum.

Et Vanelli pluma. — Prov. 11. 22. — Gregor. Magn.

6 Accidit hæreticorum credentibus; quod fictum ab Homero de Ulyſsis comitibus. Ab Æolo hic accepit præter Zephyrum cunctos ventos in utrem incluſos: at cùm ſociorum avaritia arbitraretur abditum theſaurum, recluſum arctè irrequietum ventorum concilium; fractis ligulis, ſolutis ventis, pro gazis lactantibus ſtultam cogitationem, experti ſunt turbulentam, horriſonam tempeſtatem.

In utrem procelloſorum ventorum ligavit
ſtatus.
Navi in cava alligavi utrem funiculo
ſplendido.
Socij autem ad ſe invicem loquebantur,
Et me ſuſpicati ſunt, aurumque, argen-
tumque reducere, Homer.
Multa pretioſa, pulchra: videamus quæ-
nam illa ſint,
Quantum aurique & argenti utri inſit.
Utrem quidem ſolverunt: venti autem
omnes eruperunt,
Et nos ſtatim furens ferebat in profun-
dum procella.

Ita Ulyſſes apud Homer. *Odyſſ.* 10. à v. 25. Haud ſecùs uſuvenit in doctrina prava, quæ utres ſupramodùm inflat: equidem diſcipuli in magiſtris erroris haudquaquàm venerantur ſapientes, ſed tantùm inflatos utres. Diligunt dogmata voluptuoſa illecebrà in corruptionem morum, ſuper aurum & topazion; cuius opes duntaxàt in phantaſia læſa, cerebri corruptà medullà, in mores ſimiles inflatæ cogitationis. Unde dum proferendus theſaurus; erumpunt ventus & ventus, furens procella, tempeſtas horrida, glomerati nimbi, turbines magni, queis commoventur & naufragantur Reſpublicæ.

Et utres Ulyſſi.

Egerit hic fluctus, æquorque refundit in
æquor:
Hic rapit antennas, quæ dum ſine lege Ovid.
reguntur,
Aſpera creſcit hyems, omnique à parte
feroces
Bella ferunt venti, fretaque indignantia
miſcent.

7 Sunt diverſis coloribus chamæleontes, ſemper ad auram popularem hiantes, qui ventos poſcunt & fumos vendunt.

Bipedes chamæleontes.

Semper hiat, ſemper tenuem, qua veſ-
citur, auram

Re-

Reciprocat Chamæleon:
Et mutat faciem, varios ſumitque co- Alciat.
lores,
Præter rubrum & candidum,

Succinit ex Plin. *lib.* 8. *cap.* 33. & Solin. *cap.* 43. Alciat. *Emblem.* 53. ubi Claudius Minos ſubdit: *Color albus mentis integritatem, ut rubeus pudorem ſignat.* Quantunvis hæretici in ſpeciem veritatis ſolicitent chamæleontes varios undique colores; averſantur rubrum & candidum, ut malignantium concilium: etenim expellunt candorem à pectore, atque ruborem à fronte. *Lamiæ nudaverunt mammas, lactaverunt catulos ſuos.* Catuli hæreticorum ſunt auditores credentes, quia videtur externa doctrinæ ſpecioſitas, qua quaſi uberibus lactatur voluptas: at miſerè pereunt, ſiquidem ſeducti falsà pulchritudine mammarum, lacerantur denique in mortem acuminibus unguium. Vide dicta *Tom.* 4. *Tautolog.* 13. à n.2. Suaviter ducuntur quaſi in pomum Fenelæ, in illecebras virulentæ lethalis & argutæ doctrinæ, uti in eximias inæſtimabiles opes, rutilantibus præ dulcedine mammis, in quibus præparata vaſa mortis: igitur idem in pomum rutilum huiuſce ſapientiæ extendere manum, ac in præcordia recipere telum. Diximus aliò hìc *Tautolog.* 6. *D.* 5. *n.* 8. Confert. N. Berchorius & appoſitè iſthos ſycophantas argento. *Eſt metallum* (inquit lib.11. *Reductor.* cap.38.) *album & ſonorum: veruntamen impreſſum corpori lineas nigras facit.* Unde Picinell. 13. *Mund. ſymbol.* cap.1. n. 4. Argento apponit epigraphe: *Denigrat albens.* En pravæ doctrinæ effectus, dum ſermo videtur albus & auri ſonorus. Qualis nigredinis turpitudo, quando denigrat albedo? Patet animi hæretici intuitus, doluſque neglectus: equidem tinnitu percutiunt avidas aures, denigrantes corda ſub pretioſi falſi apparentia candoris. *Sanies ſalamandræ lactea ore vomitur.* Lactea quidem: *ſed inter omnia venenata* (inquit Plin. *lib.*10.*cap.*67. & *lib.*29.*cap.*4.) *ſcelus maximum eſt. Cætera enim ſingulos feriunt:.. ſalamandra populos pariter improvidos poteſt: nam ſi arbori irrepſit, omnia poma inficit veneno, & eos qui ederint, necat.* Virus eſt, quod micat lac, eò nocentius quo coloratur virus: etenim inficit albedinem pectoris, ſub perfida ſpecie lactei nitentis candoris. Denigrat quæque tetigerit, venenat ubi requieverit. Oportet & hæreſes eſſe, ut & qui probati ſunt manifeſti fiant: & ſimul excludantur ab orthodoxorum conſortio, qui probati ſunt argento.

Claud. Min. — *Sine candore in pectore & ſine rubore in frōte.* — Thren. 4. 3. — *Similes lamijs.* — *Et ſtatuæ Fenelæ.* — Berchor. — Picinell. — *Cur argento?* — Plin. — *Et Salamandræ?*

8 *Filij hominum uſquequò gravi corde? Ut quid diligitis vanitatem & quæritis mendacium?* Eſt teſtimonium, hæreticorùm ſpeculum. *Evanuerunt* (inquit Paulus) *in cogitationibus ſuis, & obſcuratum eſt inſipiens cor eorum*: equidem illorum cogitatio, cogitationes ſine intellectu, exponentium tanquàm ſolidam veritatem, quæ in cerebrum vacuum ingreſſa per ſomnium, cogitationem: vanitaſque dicitur, quod ut veritas ſtultis à ſtultis faſtosè proponitur; quoniam ad phantaſticam veritatem, ſepulta veritate, effutiunt certatim vacuitates cerebri. Illorum aviditas tendit *in vanitates & inſanias falſas.* Inſaniæ dogmata ſunt, ſed inſaniæ ad veritatem falſæ: igitur veritatem dicunt, cognitum propugnantes errorem, propter ſolam literarum vanitatem. Plus quàm veritas, illorum cerebrum ſtimulat vanitas: etenim propter vanitatem mendacium merum cognoſcunt, & purum mendacium diligunt. Somniant, ut quod conceperunt corde & corde gravi, approbetur à mente; de cogitatione proſilientes in cogitationem, de falſitate in falſitatem, oſtentantes dilectam ſtultitiam, quùm propensè curant oſtentare ſapientiam: igitur inſipiens cor, & obſcurata turpi caligine mens; quæ mendacium cognoſcere renuit, quicquid mendacium cognoſcit: imò gravi corde, in terrena tendente, defendit pertinaciter delirium, quod vacuum conſtruxit cerebrum, quaſi dictum per oraculum. Minimè dicunt quod ſentiunt, ſed quod diligunt. Unde relinquentes adorandam veritatem, adorant, protervè errorem; quippe pro viribus docent ut ſolidum, quod primùm venit in cerebrum, quaſi prima veritas direxiſſet in prava linguam & calamum. Hebr. pro *Vanitatem*, legit *Idola.* Confingit ſtudiosè philautia, ut ſtet uti verum ſemel dictum, etſi falſum: idolaque deſignantur emotæ mentis, huiuſmodi vanitatis cogitationes; quoniam ſomnij delirantium ſimulachra exponuntur veneranda, tanquàm Numina. Scena deſcribitur à Stoico in *Excerpt.* 1. *Deſideria naturalia* (inſit) *finita ſunt: ex falſa opinione naſcentia, ubi deſinant non habent: nullus enim terminus falſo eſt. Veritati aliquid extremum eſt: error immenſus. Si longè progreſſo ſemper aliquid* lon-

Pſalm. 4. 3. — Rom. 1. 21. — *Vani, mendaces, amētes, vecordes.* — Pſal. 37. 5. — *Audaciſſimi.* — *Atque tenaces erroris.* — Senec.

longius reſtat, ſcito, id naturale non eſſe. Vanam habes cupiditatem. An ex alio capite conſtat? Cuius intereſt, ſedulò videat.

Cur hæreſis dicitur lepra?

Auguſt.

9 In Angelo metiente cœleſtem, deſcribitur hæreticus intendens metiri Eccleſiam militantem. Ne paveat. Eadem paſcua habemus, miſti ſumus agni & hœdi. Ponunt hæretici noſtra ſigna ſigna, ut lateat ſubtili arguriâ fallacia. Nulla falſa doctrina, quæ non intermiſceat aliqua vera: quapropter lepra dicitur hæreticorum doctrina ab Auguſtino, quo ſupr. *Vera ergo falſis inordinatè permiſta in una diſputatione, vel narratione, tanquàm in unius corporis colore apparentia, ſignificant lepram, tanquàm veris falſiſque colorum fucis.* Angelus dicitur qui Ioanni loquebatur, & in illo ineſt hæretici typus; quippe ſæpe ab illis ſummoperè debacchantis plauditur intellectus Angelicus. Intelliges modò cur dicat Pſalmographus: *Mirabilis Deus in Sanctis ſuis.* Quorsùm *Suis*? Nequaquàm ſanctus, ni fuerit eius. Utique, ſed multi, qui non eius plauduntur ſancti; nimirùm, ab hæreticis hæretici: equidem qui moribus & corruptelis verè dæmonium, extollunt cœleſtem Angelum, habitantem in cœleſtibus, qui æternis iacet mancipatus ignibus. Uſquequaquè facit parrheſiaſtes Ioann. Saubert. de *Sacrificiis Veter.* Modò in teſtimonium.

Pſalm. 67. 36.

Et hæretici hypocritæ?

Apoc. 21. 15.

10 De metiente dicitur: *Habebat menſuram arundineam auream. Calamum aureum*: legit Haye. Aptè in calamum hæretici perſcrutantis aurum doctrinæ orthodoxæ: equidem calamus qui ad aſpectum videtur ex auro, eſt fragilis vana arundo; quoniam minimè ſcribit, quæ obſervat, niſi iuxta ventum, qui calamum quaſi arundinem inclinat. Regula ad menſuram debet eſſe recta, haudquaquam plumbea: diciturque meditanter aurea arundo, non ex auro, quicquid calamo ſcribitur ab hæretico; quippe ſpecie rectitudinis, mendacio illuminationis, uti arundo flatu flectitur, & vento inflationis rapitur. Hinc viſcerum intumeſcentia, atque intolerabilis arrogantia, indicantium in ſcriptis infatuatam mentem: igitur dum curvatur calamus, intendunt exprimere rectitudinem. Hinc inde vertitur, ac in oppoſita extrema circumagitur; quia arundo & nequaquam veritas, ubi doctrinæ inſtabilitas. Iurè dicitur à Domino hoccine importabile delirium, *propter malitiam ſtudiorum veſtrorum.* Abominabiles facti ſunt in ſtudiis ſuis, ducentes calamum iuxta deſideria cordis, præut placet & diſplicet, præut expedit vel non expedit: etenim in ſtudiis duntaxàt malitia exponitur, ubi doctrina tanquàm calamus flectitur. Ex regula prava conſtat affectus cordium, haudquaquàm rectitudinis ſtudium, factâ regulâ ex arundine ad directionem conſcientiæ: quandoquidem perſpicua in ſtudiis malitia, regulâ dirigente, quæ dirigenda uti prava. Vide dicta *Tom.4. T.9. D.3. à num.*12. Hiſpanicè: *Ha de ſer regla una caña?* Utique: huc properat ſtudiorum malitia: nemini ſcilicèt diſplicere, doctrinam ad lubitum voluptatis metiri; ac per flexibilem calamum, aſtruere ſanctum pravitatis ſtudium.

Quare arũdini confertur doctrina?

Ierem. 44. 22.

Sunt ſtudia abominabilia.

11 Per arundinem, uti dixi alibi, tam apud Sacros, quàm apud Profanos, intelligitur ſagitta. Appoſitè quidem: igitur propter malitiam ſtudiorum, criminum illecebrarum, dum conſcientias arundine metiuntur, & mentes prævaricantur; nullatenùs ſcientiæ proferunt rectitudinis propoſitum, ſed in verbis & verbis telum & telum: iacent vulnerati, qui ſiccine malignisſimè eruditi: quandoquidem quæ verba in aure, iacula acuta reſpiciuntur in corde. Molliti ſermones ut oleum, & ipſi ſunt iacula, quæ ſignant peracta vulnera: etenim nulla intenſior ſagittarum infectio, quam calamus ad lubitum verſatilis, ut arundo. Accedamus cominùs propoſito. Civitas dives deſcribitur, uti ſancta colitur, ubique fulget, veritate ſplendet. Hæreticus non credit ut aſpicit, ſed aſpicit præut ille aſpicere vellet: metiri intendit proprio calamo, quod miratur ſub aſpectu: & ubi claret veritas, præparat pro calamo acutiſsimas ſagittas (quæ franguntur uti arundines, & evaneſcunt ut vacuæ cogitationes) ſiquidem Eccleſiam etiam menſurans telis & telis; velit nolit, deſcribit immenſas opes. De Olympo inquit Solinus, *cap.* 14. *Primùm excellenti vertice tantus attollitur, ut ſumma eius Cœlum accolæ vocent. Ara eſt in cacumine Iovi dicata, cuius altaribus ſiqua inferuntur, nec diſſlantur ventoſis ſpiritibus, nec pluviis diluuntur; ſed volvente altero anno, cuiuſmodi relicta fuerint, eiuſmodi reperiuntur: & omnibus tempeſtatibus à corruptelis aurarum vindicatur quicquid ibi ſemel eſt Deo conſecratum. Literæ in cinere ſcri-*

Hæretici habent pro calamo telum.

Etſi rumpantur, Eccleſiæ Catholicæ pulchritudinẽ fatentur.

Solin.

ſcriptæ uſque ad alteram anni ceremoniam permanent. Literæ eminentes non ſufflantur, quia docti non inflantur: ubi malitia in ſtudiis evaneſcunt literati, tanquàm pulvis quem proiicit ventus à facie terræ. Nil mirum. Nihil Deo ſacratum, quo mutantur & flectuntur ultrò citròque mentes tanquàm arundines, apparente ſtudiorum malitiâ, in ipſa calami deaurati allicitivi apparentia. Arundines hæretici ſunt, ſequentes ventum & fugientes manum: ne qui inſequuntur apprehendant, & præ levitate frangant. Iccircò huic inde fugiunt, quia huc atque illuc agitantur, quin in illorum pectore inſit doctrinæ candor, nec in ore ferreo ex confuſione rubor.

Literarum ſigna in Olympo permanentia.

12 Floridè N. Caſsiodorus. 5. *Variar.* Epiſt. 34. *Immemor promiſsionis ſuæ ad conſtituta ſemper imparatus occurrit, fugere quidem neſcius, ſed ſuæ ſponſionis ignarus. Obliviosſus cùm relinquitur: trepidus cùm tenetur. Mutat verba, variat conſtituta; nec in una dicti ſui qualitate contentus, diverſis imaginibus immutatur. His permutationibus mens chamæleonti ſimillima reperitur; quæ dicti ſui non habet fidem, quæ tot varietates continet, quot verba protulerit.* Ne pateſcat doctrinæ deauratæ falſitas, adinſtar perfidi Protei cunctas mutatur in formas. Virgil. 4. *Georgic.* à verſ.405.

Caſsiodor.

Conditiones hæreticorũ.

Virgil.

——Ubi correptum manibus, vincliſque tenebis,
Tunc variæ illudent ſpecies, atque ora ferarum.
Fiet inde ſubitò ſus horridus, atraque tigris,
Squamoſuſque draco, & fulva cervice leæna,
Aut acrem flammæ ſonitum dabit, &c.

Ita effugiunt, ne in veritatem aberrantes reducantur. *Quis hæreticorum aſtutias & fallacias* (ait Hieronym. lib. 2. *Contra Iovinian.*) *in opinionum varietate ac inconſtantia neſcit?* Nobiſcum ſunt, ſed quia non colligunt nobiſcum, collecta diſpergunt, diſsimulatâ quoad ſpeciem ſtudiorum malitiâ, & colorata fallaciâ, queis captatur fatuum cor; quia ſunt nobiſcum, & contra nos ſunt: igitur idem proferunt ſacrum eloquium, ſed averſiſsimum ſenſum. Pravum eſt pectus. Dum apprehenditur, prematur. Coërceatur vinculis.

Hieron.

Summè inſtabiles, & perfidi.

Virgil.

——Quanto ille magis formas ſe vertet in omnes.

Nullus ergo tranſeat, ſi modò in voce à veritate diſcrepat.

13 Tractus Iordanis & induſtria Iephte, ut hoſtes poſſet cognoſcere, obiicitur modò in cognitionem atque pœnam hæretici. *Nunquid Ephratæus es? Quo dicente: Non ſum, interrogabant eum: Dic ergo Schibboleth. Qui reſpondebat Sibboleth, eadem literâ ſpicam exprimere non valens; ſtatim apprehenſum iugulabant in ipſo Iordanis tranſitu. Schibboleth* ſpicam, *Sibbolleth* ſonat onus. Longè ſanè ſenſus in colliſsione vocis pro aſſenſu mentis. Idem qui Ephratæi, ut poſſent tranſire, videbantur proferre; verùm tantùm videbantur, ideoque à tranſitu arcentur: quia debet plecti in vocibus convenientia, atque in ſenſu diſſonantia. En genius hæreticorum, dum intercepti meditantur effugium. Hæreticus es? Reſpondet, Non. Dic ergo *Schibboleth.* Haud confitebitur veritatem, etſi habeat præ oculis mortem. Inſita eſt pectori pravitas, ut lateat veritas: igitur vel volentes proferre, quæ interrogantes in illorum cognitionem proferebant, ex pravitate congenitâ ſenſum vocis permutabant. Iugulentur continuò, ne tranſire poſsint, qui tantùm curant effugium: equidem malignè, preſsi ſolicitant tranſitum; ut poſsint tutò reformare bellum. *Studium eius prohibere debebat, quia regi non poterat*: dixit de Latrone Porcio Rhetor Seneca in Præfat. lib.1. *Controverſ.* Ambitioſi, atque doctrinâ elati, difficilè ſubduntur regimini. *Hi autem* (ſubdit Auguſtin. d.) *tam vitandi ſunt Eccleſiæ; ut ſi fieri poteſt, longiùs remoti.* Omninò vitandi: equidem ſtudium illorum (cùm pravè malitiæ ſtudeant) titulo ædificationis ut cuncta corruant.

Iudic. 12. à v.5.

Preſsi quærunt effugium in bellum.

Marc. Seneca.

Auguſt.

14 Decreverunt filii captivitatis iam reduces erigere Domino templum, qui quidem glorioſè confregerat iugum, inſtitutâ inſigni ſolemnitate ſub Principe ac duce Zorobabele. Audierunt ergo hoſtes illorum, ideſt, Samaritani, qui hæretici, ſolùm ex lege amplectentes Pentateuchum, ut obſervat Alapid. dixeruntque ad Principes Iudæorum: *Ædificemus vobiſcum, quia ita ut vos quærimus Deum veſtrum.* Renuerunt Hebræi, nec morâ reſpondentes: *Non eſt nobis & vobis, ut ædificemus domum Deo noſtro, ſed noſipſi ſoli ædificabimus.* Magis tuti, dum incomitati. Si ædificium ſacrum commune bonum, quare acceden-

1. Eſdr. 4. 2.

Verſ. 3.

tium

Sub ſpecie religioſitatis ſunt impugnatores Religionis.

tium ultrò averſantur obſequium? Quia hæretici cupiebant eſſe comites; & nequibat erigi ædificium cum hæreticis: igitur ſubdolè incumberent totius ædificationis ruinæ ſub ſimulatione obſequij. Cùm illis ædificare cupiebant, ut adverſarentur illis: ſeròque cognoſceretur damnum, ſi à rectis ruina crederetur officium.

Solin.

Siderites lapillus cuiuſnam conditionis?

Siderites lapis à contemplatione ferri nihil diſſonat, verùm maleficus (inquit Solin. cap. 40.) *quoquò inferatur, diſcordias excitat.* Idem Plin. *lib.*37. *cap.* 10. Aptè. Pro lapide in templi ædificationem hoſtes callidè ingererent Sideritem; invenirentque in deſtructionem ferrum ſervitium ædificantium: cautèque removent orthodoxi heterodoxas ſuppetias, quippe duntaxàt iuvarentur in diſcordias.

Eccli. 34. 28.

Unus ædificans & unus deſtruens, quid prodeſt illis niſi labor? Haud creſceret ædificium, diverſo intuitu laborantium: iureque repelluntur à templi ædificatione, qui templi ſtudebant ruinæ; quoniam per adiuvantium ſimulatum conſortium, tantis laboribus laborarent in vanum. *Non eſt nobis & vobis, ut ædificemus.*

Societas mala removenda.

Nos vobiſcum, nequaquàm ædificabimus: igitur ficto ſtudio religioſitatis, in exterminium duntaxàt laboratis Religionis. Patuit animus pravus, dum expulſus adiuvantium cœtus: igitur quam arte evertere non potuerunt, ædificationem coram Principe accuſarunt. Hinc

Ubi ſupr. v.6. 2. Eſdr. 4. 17. 18.

Ædificantium unuſquiſque gladio erat accinctus: una manu faciebat opus, & alterà tenebat gladium. Non in ædificationem ingredi cupiebant ad fabricam, ſed in templi ſacri atque murorum ruinam: dicente exitu cordis propoſitum, quando neceſſe erat, in illos & promptè educere gladium. Vide Bernard. in *Cantic.* ſerm.65. & 66.

Piſcis Feſtini natura.

15 De piſce Feſtino legi, dici ab Æliano, in ore eius aquam maris dulceſcere, accedereque ut bibant cæteros, quos continuò devorat. Apposita ſimilitudo hæreticorum, in quorum ore quę amara voluptati, dulceſcunt, ruptis Evangelij, imò naturæ repagulis, ſtructis ſubdolè illecebris, ut fatuorum ſtultum capiatur cor, & loquentes perverſa abducant diſcipulos poſt ſe: verùm apparent guſtatà dulcedine, in accedentes rapaces lupi, non parcentes gregi. Præfata apud Ælianum non vidi, ſed lib. 14. *Hiſtor. Animal.* cap. 27. inveni rem aptiorem propoſito Didaſcaliæ. *Cynoſpaſtus* (inquit) *herba eſt. Hæc per diem inter cæteras herbas (à quibus nec minimum quidem differt) deliteſcit, nec ullo modo agnoſcitur: nocte verò ſtellæ inſtar lucens, & igneo ſplendore coruſcans facilè in conſpectum venit. Itaque ſigno ad radices eius defixo diſcedunt; abſque eo neque colorem eius interdiù, neque ſpeciem cogniturі. Nocte iam exacta adventant, & herbam ex ſigno agnoſcunt: evellere verò, aut circunfodere tantùm, cavent. Primùm enim qui eius naturæ imperitus, eam attigit, periiſſe ferunt.*

Herbæ Cynoſpaſti conditio & collectio.

Ælian.

Canem igitur iuvenem adducunt diei ſpatio famelicum, & funiculum validum artiſsimè ad inferiorem herbæ ſtipitem vinctum, cani etiam alligant, & carnes aſſas multas ei objiciunt, quàm longiſsimè poſſunt interim recedentes. Canis nidore motus, impetu ad carnes fertur, & herbam radicitùs eruit: cuius radices ſi Sol viderit, canis mox ſpirat, & ſecretis quibuſdam ceremonijs, utpote in illorum gratiam extinctus, ſepelitur. Pateſcit ſymbolum doctrinæ heterodoxorum: noctu lucet, ad lucem non ſplendet, eſtò quærat ſplendorem. Qui malè agit, odit lucem; ut non arguantur opera eius. Summum in illa virus, etenim vel tacta nocet, atque tangentem interficit. Avellenda profectò, tùm ne luceat, cùm ne noceat, quippe hominibus imperitis coruſcans peſtis. Quid ergo faciendum? Eligatur canis inſignis, uti S. Dominicus, & Martyr Petrus; qui quidem propensè inſtabit, vel diſpendio vitæ evellet, non ſolùm ut tenebreſcat, ſed nec appareat.

S. Dominicus & Petrus Martyr hæreſeon evulſores.

16 Frequens hæreticorum ſtudium ſimulare venenum, effundereque fictas ſcintillas lucis, ut cæcutiant homines. Oſtendunt roſas, ut figant ſpinas, ſicut Iudæi illudentes Chriſto adorationis prætextu, aſſumpto calamo, quo caput ipſius vaferrimè percutiebant, & tunc ſentium mucrones in intima penetrabant. *Percutiebant caput eius arundine, & ponentes genua adorabant eum.* Calamus agitatur, Chriſtus percutitur, & ſpecie adorationis, pungitur dolore vulneris. Perpropriè hæretici dicuntur calami, in aquis quippe arent, in arido virent.

Hæreticorū calliditas.

Marc. 15. 19. Matth. 27. 29.

Quæ medijs in aquis aret fluvialis arundo,
In medijs campis imbre rigata viret.

Caſtrod.

Nullus accedat, qui vivere cogitat; igitur inveniet venenum, quod præſumpſit uti cibum. *Carnem quæ à beſtijs fuerit*

Exod. 22. 31.

præ-

præguſtata, non comedetis; ſed proijcietis canibus: dum cogitat paſtum in vitæ levamen, deguſtavit peſtem. Sigiſmundus Primus Rex Poloniæ depinxit in ſymbolum librum ſuper quem humanum cranium, hocque ſupra lampadem; ſuppoſuitque epigraphen: *Pravo iudicium.* Adi Iacob. Typotium *in Iſag. ad Symbol.* Octav. Strada, *tom.*1. fol.36. Vigilanter expreſsit, quicquid ſtulta ſapientia hæreticorum continet: etenim quod plauſu videtur emittere lucem, lucidè ducit in mortem, invenientibus lectoribus in libris Averni tenebras, dum cogitabant invenire literas.

Typot.

Lucent, ut necent.

Taxat Seneca Rhetor invehens in Labienum. *Illius* (ait in *Præf. lib.*5. *Controv.*) *libertas tanta, ut libertatis nomen excederet: quia paſsim ordines homineſque laniabat, Rabienus vocabatur. In hunc primùm excogitata eſt nova pœna; ut omnes eius libri incenderentur. Res nova & inſueta, ſupplicia de ſtudijs ſumere. Bono herculè publico, iſta in pœnas ingenioſa crudelitas inventa eſt. Sunt Dij immortales lenti quidem, ſed certi vindices: & magna exempla in caput invenientium regerunt. Quæ vos, dementiſsimi homines, tanta vecordia agitat? Conquirite in voſmetipſos nova, quibus pereatis: & ſi quid ab omni patientia rerum natura ſubduxit (ſicut ingenium, memoriamque nominis) invenite quemadmodum perducatis ad eandem rem corporis mala.*

Marc. Senec.

Comburantur.

Subditque ſententiam Caſſij Severi, illo tempore quo libri ex S. C. urebantur. *Nunc me, inquit, vivum uri oportet, qui illos edidici.* Haud neceſſaria expoſitio: quid hæreticus, diſcendum ab hæretico. Ovven. *lib.* 3. *Epigram.* 83. ſuccinit:

Aurum Virgilius de ſtercore colligit Ennij;
Ex auro ſtercus colligit hæreticus.

Ovv.

TAU-